

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"א תשרי תשפ"ד | דף היומי בבלי: קידושין מד
דף היומי בהלכה: קס"ז א' - ג' .
מוסר: אהבת חסד - 'ולא נשאר לנו' עד 'ואם עזרו ה' .
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הכעס "ואמר החכם" עד שער הרצון "ארבע שמיעות הם"

במוצאי היום הקדוש, כשבא להתברך מפי הרב,
האיר לו פניו: "לך אכול בשמחה לחמך... נו,
מהיום ואילך חסל סדר גניבות בעיירה, הא?!"
נרעש הגנב: "למה יאמר הרב כן?" למה יקללו

הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל על "האם התפללת שהקדוש ברוך הוא יצליחך בעבירה?!"

תפילה, כל מהותו עמידה לפני ה'! אח, לב נשבר ונדכה, אלוקים לא תבזה!"

במוצאי היום הקדוש, כשבא להתברך מפי הרב, האיר לו פניו בדברי הכתוב: "לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב ייך, כי כבר רצה האלוקים את מעשיך!"
"אמן ואמן!" ענה הלה בדבקות.

"נו, מהיום ואילך חסל סדר גניבות בעיירה, הא?!"
נרעש הגנב: למה יאמר הרב כן? למה יקללו, יכרית מטה לחמו...

תמה הרב: "כלום לא חזרת בתשובה, החלטת לשנות מקצוע?"
"אם אדם מצליח במלאכתו, מדוע יחליפנה", תמה הגנב כנגדו.
לא יאומן: "אז על מה התפללת בכזו כוונה? האם התפללת

שהקדוש ברוך הוא יצליחך בעבירה?!"
"לא, טיפש אינני", ענה. "אבל התפללתי מעומק הלב: רבנו של עולם, הרי כשם שמזונותיו של אדם קצובים לו, כך חסרונותיו קצובים לו. היום אתה כותב וחותר, כמה ירויחו וכמה יפסידו. ואיך יפסידו, מי במים ומי באש, מי באבידה ומי בגניבה - אין לי אלא בקשה אחת, אנא ממך, הענה לה: כל מי שאתה גוזר עליו שיגנב ממנו השנה, שיהא זה על ידי..."

מה רוצים ממנו אפוא. כשם שלא כועסים על הרופא על שהוציא אל הפועל את ה"מי בקצו ומי לא בקצו", כך אין לכעוס

מקצועות שונים היו ליהודי העיירה. האחד חייט והאחד סנדלר, האחד נפח והאחד פחה. גם מקומו של הגנב לא נפקד. יהודי טוב היה, השכים לבית המדרש שחרית וערבית, אבל פרנסה זו פרנסה. קמה משפחה בבוקר והדירה פרוצה, הכל מרוקן. בשברון לב עלה הגנב לבית הכנסת לתפילה ומצא את הגנב. לא היה טעם להתנפל עליו. עושה הוא את מלאכתו.

הכל ידעו זאת, גם הרב. נסה לרמוז, להוכיח, ואין אל מי לדבר. בוקר אחד עלה יהודי בשברון לב. אמר: "רבי, היום יום שלישי, יום שנכפל בו כ' טוב", הרב אמר שהוא יום של מזל!
"אכן" אישר הרב.

"והלילה נפרץ ביתי והכל נגנב!"
נאנח הרב: "אכן, המזל האיר הלילה פניו, אבל לגנב..."
החליט הרב לשים לזה סוף. אין כוחו אלא בפיו. המתין עד ליום הכיפורים, וכיון את הדרשה שלפני "כל נדרי" בעיקרה לגנב שבא לבוש ועטור בטלית. הזכיר שעבירות שבין האדם לחברו אין יום הכיפורים מכפר, והרעיש את הלבבות בדברי הר"ף שאם אינו מרצה את חברו אין נמחלים גם העוונות שבין אדם למקום. ובתפילת נעילה מושם הדגש על "למען נחדל מעושק ידינו", ודור המבול עם כל השחתתם לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל - כמה שמח שהדברים פעלו! כזו תפילה, בכאלו דמעות, לא התפלל איש. הגנב התייפח, כתפיו רטטו, עיניו אדמו, ממש: "ואני

עליו כשיוציא אל הפועל את ה"מי יעני ומי ישפל"...
מובן, שהבל יפצה פיו. הגזרה גזירה, והגנב יוקע ויענש,

יעבדו ויעונו בארץ לא להם, מדוע נענשו המצרים על שקיימו
בישראל גזרתו של מקום.

והתשובה כן: הגזרה גזירה, ופרעה ילקה וישלם...

(מתוך והגדת - הגדה של פסח)

כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם ממצרים
רבותינו שאלו, מאחר שנגזר שישתעבדו ישראל במצרים

ואולם במהרה נשמע קול בכי ותחנונים: 'אוי ריבוננו של עולם, דע'ר בעל דבר מוצ'עט מיר'. [יצר הרע מציק ומטריד אותי]

רבי שלמה הופמן על יום הכיפורים שהותיר בו רושם כל ימחה

מי הנכנס ומה חפצו, ואולם מהרה נשמע הקול, קול בכי ותחנונים:
'אוי ריבוננו של עולם, דע'ר בעל דבר מוצ'עט מיר'. [יצר הרע מציק
ומטריד אותי. וכאן החל האיש [שלא ידע ולא הבחין בקיומי בחלון]
לתנות את קשייו כלפי קוב"ה כדבר איש אל רעהו, הוא החל מיצר
על מיעוט עבודת ה' שלו וכיוצא, ודברי התשובה בכל הסיטואציה
עוררו וחיידדו אצלי את מחשבות התשובה שלי עצמי בזמן תשובה
מרומם זה.

חשתי חווית 'תשובה' מיוחדת ומשפיעה בסגנון ובחוזק שלא
ידעתי עד הנה. הייתי בטוח שאני נוכח בגילוי תשובה מרטיט של
אחד הצדיקים שבדור, בודאי... כך הרהרתי ביני לבין עצמי, מודה
להקב"ה שזיכני להארה נפלאה שכזו...

לכשהאיר השחר נכונה לי הפתעה שניה, מהממת עוד יותר
[בהרבה]. לאור קרני השחר הראשונות הצלחתי להבחין בדמות
השוחחה שבחדר, לכזיהייתי נפעמתי בכפליים, היה זה אדם מוכר
בירושלם, מקומו היה בירכתי שוק מחנה יהודה בפינה של פחות
מד' אמות ועיסוקו שם בתפירת שקי יוטה.

[תפירת שקי יוטה היה המקצוע היותר נחות בעת ההיא - הרבה
פחות מסנדלר, בדי היוטה שאינם אלא יריעות ניילון שנשתיירו
מהשקים בהם היתה שחורת הפירות והירקות שיובאו מחו"ל
ארצה, ומתוקף העניות ששררה בתקופה המדוברת היו אנשים
רבים שהתקינו מהם בדים זולים, ואת הבקעים והקרעים הרבים
שהיו נוצרים ב'בד' בלתי משובח זה, היו נותנים לתופרי שקים אלו
ובפרוטות מעטות].

'יום הכיפורים של השנה הזו הותיר בי רושם כל ימחה', אמרתי
למור"ר ראש הישיבה.

לכששמע כך הגאון רבי יחזקאל סרנא, ראש הישיבה נענע
בראשו לאות הסכמה ואף אמר בפיו 'כעת אין לי שום השגה עליך'...
(מתוך הספר אפשר לתקן)

היה זה באחד מימי הכיפורים של תחילת שנות הת"ש, הרב
שלמה הופמן, אז אברך צעיר, נעדר מתפילות יום הכיפורים מהיכלה
של ישיבת חברון.

הדבר עורר פליאה אצל רבותיו שהכירוהו בעבודת תפילתו
המרוממת והשתא מדוע זנח את הנוהג הרווח בשיבה ולפיו באים
האברכים לתפילות יוה"כ בהיכל הקודש דהישיבה הרוממה.

בהתקדש חג הסוכות עלה ר' שלמה להקביל את פני רבו ראש
הישיבה הגר"י סרנא זצ"ל, ולשהעיר לו רבו על היעדרותו הנוכרת,
השיבו תלמידו הנאמן, אספר למור"ר היכן הייתי, איזה רווח רוחני
הרווחתי, ויענה לי רבי האם עשיתי כהוגן.

אמר לו רבו, 'דבר נא ואשמע'.

ור' שלמה סיפר: 'קבעתי עם חברי [הרב שלמה נח קרול, רבו של
המושב 'חמד' לימים] לבוא ליום הקדוש לציון הרשב"י במירון, יצאנו
בשעות הבוקר ופנינו לכיוון מחוז חפצנו, ואולם 'אוטומובילים'
המיושנים קרטעו בדרכים המאובקות, והשעון... פעל את פעולתו,
כך שכססף סוף מצאנו את עצמנו במירון השמש כבר בקושי נראתה
מאחורי ההרים.

בלית ברירה אפילו אל המקוה נמנעת מלהיכנס אכלנו חפוזות
'זכר לסעודה המפסקת' ונכנסנו חיש לתפילת כל נדרי ברחב קבר
רשב"י.

את תפילת ליל היום הקדוש התפללתי ברוב כוונה,
ולכשהסתיימה, חישבתי את דרכי אנא אלך, ולכשהוברר כי בשעה
זו ובמצב זה אין שום סיכוי למצוא איזו אכסניא, מצאתי לי מקום
באחד מאדני החלון הרחבים, התעטפתי כולי בטלית וניסיתי
'לשקוע בתנומה'.

החושך סביב היה אפל מאין כמוהו, ועוד טרם החילותי לנמנם
נשמעו לפתע צעדים של אדם הנכנס למקום.

נדרכתי לשמע הצעדים וניסיתי להבין ולהבחין מה מגמת
הנכנס, ואולם האפלה הגמורה לא סייעה בעדי מלקלוט ולו במשהו

דידנו רבי יוסף יצחק [איטש'ע] רוזנבוים שליט"א מלייקווד, סיפר לי דבר מעניין בו נכח בעת ששהה פעם בביתו של מורנו הגאון רבי יצחק שיינר זצוק"ל, ראש ישיבת קמניץ

הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א על אהבת המצוות שפיעמה אצל גדולי הדורות

והתעניין: "מה שלום כבודו? איך הוא לומד? מה לומדים? מה שלום בני הבית והילדים?"...
נראה בחוש שהרב מנסה לפייסו, שמא נפגע מכך שלא היה מספיק פנוי אליו...

סיפר לי דבר מעניין בו נכח בעת ששהה פעם בביתו של מורנו הגאון רבי יצחק שיינר זצוק"ל

דידנו הנגיד הנכבד רבי יוסף יצחק [איטש'ע] רוזנבוים שליט"א מלייקווד, סיפר לי דבר מעניין בו נכח בעת ששהה פעם בביתו של מורנו הגאון רבי יצחק שיינר זצוק"ל, ראש ישיבת קמניץ.

היה זה ביום טוב של חג הסוכות. ראש הישיבה ישב בסוכתו, בעיצומה של הסעודה, כשלתע נכנס אברך עובר אורח שעבר במקום, ואמר לראש הישיבה בהתרגשות כי גילה בעיה הטעונה תיקון בדחפיות: המים מן הברז על יד הסוכה בו נוטלים ידים, יורדים ומחלחלים אל הגינה, ויש כאן שאלה חמורה של השקיה האסורה בשבת ויום טוב.

האיר ראש הישיבה פנים לאותו אברך, והודה לו בחמימות גדולה על שהצילו ממכשול של חילול שבת. לאחר שיצא מיהרו בני הבית לבדוק את הענין, וגילו כי לא מיניה ולא מקצתיה - המים יורדים וזורמים אל משטח בטון, והגינה בכלל בקצה השני, לא דובים ולא מים...

כשחזרו אל הסוכה וסיפרו על כך לראש הישיבה, נחלו הפתעה נוספת - ראש הישיבה כלל לא התרגש מהגילוי... לתמהונם, הוא הסביר שידע היטב להיכן זורמים המים; אך רצה לתת לו הרגשה טובה כי הצליח להביא תועלת...

(מתוך מאמר נרחב בגליון 'לקראת שבת' סוכות- מתוך הספר אוצרותיהם אמלא)

אהבת המצוות שפיעמה אצל גדולי הדורות היתה תוצאה ישירה של הערכתם לחיים הרוחניים, לדברים הנצחיים, הערכיים. תמיד שזכינו להיכנס בימי חג ומועד להקביל את פני רבינו מרן הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל, בעל 'שבט הלוי', שמתו לב כי הוא משתדל להתייחס לכל אחד ממשחרי פניו באופן אישי. אצל זה מתעניין על מקום עבודתו, אצל השני על סבו, אצל השלישי על הגמ"ח שהוא מפעיל ועוד כהנה וכהנה. אחרי תקופה נודע לי ממורי הוראות בבית דינו שאצלו זוהי שיטה. הוא קיבל על עצמו נוהג קבוע לשאול כל אחד מהנכנסים שאלה אישית, כדי שירגיש שקיבל יחס חם ואישי, ויחוש בנוח בביתו.

ובאחד הביקורים כשישבתי סמוך אליו, יחד עם עוד אברך בן גילי, ושתינו גדלנו יחד בשכונת 'זכרון מאיר' בילדותנו, פנה אלינו הרב וואזנר בחום ואמר: "הזוכרים אתם לפני כחמישים שנה איך ביחד בנינו את עצמנו?!"... ["וי זיך צוזאמען אונז זאך געבויט"...]. היה זה משפט ספוג במידות טובות ועונה גם יחד. הלוא כשהוא בנה רוחנית את 'זכרון מאיר' יחד עם חבר תלמידי חכמים מבני השכונה, אנו היינו נערים צעירים... אולם הוא אמר זאת כדי שינעם לנו.

ושמעתי מהגאון רבי ישראל ויזל שליט"א, רב קהילת 'חניכי הישיבות' באחזות ברכפלד, שזכה לשמש לפניו בהוראה, כי באחת השנים, כאשר בא להקביל את פני רבו ברגל, הגיע אז באקראי גם רב חשוב אחר עם פמליה כבודה. לאחר כעשרים דקות, הרב ויזל הרגיש שכבר ישב מספיק, קם, איחל לרב וואזנר 'גוט מועד' ויצא. אך כאשר הרחיק מעט, שמע לפתע את קולו של הרב: "רבי ישראל! רבי ישראל!"... הוא הסתובב אחרוני, וראה את הרב רץ אחריו. הרב תפס את שני ידיו בחמימות רבה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

אז איך אתה מסוגל להמשיך כאילו לא קרה כלום? הרי כולם צחקו עליך, כל בית הכנסת מקצה לקצה, זה הדבר הכי לא נעים שיכול להיות בעולם

מגיד המישרים הג"ר אליעזר יוטקובסקי על השאלה שרבים שואלים איך אפשר לשמוח

כמו אלו שבהם הורגלתי להתפלל מנעורי.
הנער עלה לתורה וקרא את הקריאה שלו באופן מיוחד במינו,
וכשהגיעה תפילת המוסף כיבדו את אחד מבני המשפחה לגשת
לפני העמוד.
הלה ניגש, ובחזרת השץ פצח בקול ערב והתפלל בנעימה
מיוחדת.
כשהגיע לקדושה הוא החליט לתבל מעט את הנוסח, ובאמירת
'הוא אלוקינו', התחיל את הניגון החב"ד'י הידוע, וכולם הצטרפו
בשמחה רבה, שכחנו שאנחנו ליטאים בכלל.
אבל אז, כשסיים את אמירת הקדושה, וניסה לחזור לנוסח
הרגיל של התפילה, הוא לא הצליח... הנוסח יצא לו משובש
ומגוחך, ניגונים של ראש השנה, יום כיפור, פורים וחנוכה התערבבו
להם יחד, ולרגעים נדמה היה שהוא אפילו משלב חלקים מתוך
הניגון הנוגה של 'אלי ציון ועריה'.
הקהל לא ידע את נפשו. אלו שישבו מאחור פשוט החלו לצחוק
ולא הצליחו לעצור את עצמם, אלו שהיו בשורות הראשונות ניסו
לעזור לו ולהזכיר לו את הנוסח, אבל זה לא עבד. האיש פשוט
המשיך בתפילה בצורה משונה ומגוחכת, הביזיונות היו גדולים.
אני התכווצתי בתוכי. ריחמתי עליו מאוד, והייתי בטוח שברגע
שהוא מסיים את התפילה, החזן הזה פשוט מרים את הטלית אל
מעל לראשו, מכסה את הפנים, ובורח מבית הכנסת כל עוד נפשו בו.
אבל לתדהמתי הרבה, לאחר סיום התפילה פנה החזן בשמחה
רבה לחתן בר המצווה ואמר לו: "אני ניגשתי לפני העמוד כי רציתי
לשמח אותך, אבל ברוך ה' זכיתי לשמח את כל המתפללים בבית
הכנסת, תראה איך כולם שמחים וצוהלים..."
לא זו בלבד, אלא שכשהתיישבנו לקידושא רבא אחרי
התפילה, ואותו חזן התיישב לידי, הופתעתי לגלות שלאיש יש
תיאבון בריא. הוא אכל קוגל ודג מלוח בהנאה מרובה, סיפר
סיפורים ואמר ווארטים לי ולשאר היושבים סביבנו, כאילו לא
חווה רק לפני דקות אחדות את אחד האירועים המשפיליים
והמבזים ביותר בחייו.
כשהחל האולם להתרוקן מעט, טפחתי קלות על כתפו
ואמרתי לו שאני לא מצליח להתאפק, אני חייב לשאול אותך
שאלה מאוד רצינית: "תגיד לי, האם אתה עשוי מפלסטיק או
אולי מפלסטלינה? או שאתה בשר ודם כמו כל האנשים האחרים
כאן?"

המצווה המרכזית של חג הסוכות היא כמובן מצוות השמחה.
התורה הקדושה מצווה אותנו "והיית אך שמח", כלומר, רק
שמח. הא ותו לא. שלא יהיה עוד שום דבר מעורב עם השמחה,
השמחה צריכה להיות שלימה, וידוע מה שאומרים בשם הגר"א
שזאת אחת המצוות הקשות ביותר בעבודת ה', לשמוח במשך
שבעה ימים תמימים, ואפילו שמונה ימים, יחד עם שמיני עצרת
- בשמחה מלאה ושלימה, בלי להפסיק לשמוח אפילו לרגע קט
במשך החג כולו.

רבים שואלים את עצמם וגם את כל מי שמוכן לשמוע אותם:
איך עושים את זה? איך אפשר לשמוח? אדם יכול להכריח את
עצמו לעמוד, לשבת, לקפוץ, לרקוד, ללמוד, אפילו לבכות... אבל
לשמוח? מי שלא שמח לא שמח, האם יכול אדם להכריח את
עצמו לשמוח, בזמן שהוא בכלל עצוב?
ובכן, מעצם העובדה שהתורה מצווה אותנו לשמוח, משמע
שהדבר אפשרי!
ואיך באמת?

ובכן, יש מתכונים רבים לשמחה. יש כאלו שמשמח אותם
מאוד לאכול עוגות גבינה ולשתות יין טוב. יש כאלו שמאוד מאוד
שמחים מלשתות לשוכרה ולרקוד בבית המרזח עם שיכורים
נוספים. כל אחד מה שמשמח אותנו, אבל רוב הדברים האלו
שמביאים כביכול את השמחה לאדם, סופם שהם מביאים אותו
לידי עצבות. אותו שיכור בבית המרזח לא כל כך מחייך למחרת
בבוקר, כשהוא מתעורר בתוך שלולית של קיא, ואינו יודע לומר
בוודאות אם היין שהוא הקיא או שאולי אחד מחבריו הקיא אותו.
מי שמרבה באכילה של עוגות גבינה, יגלה מהר מאוד
שהחגורה שלו כבר קצרה מלהקיף את כל גופו, ושבדיקות
הגלוקוז שלו מספקות תוצאות גבוהות במיוחד, עם נטייה גבוהה
לחלות בסוכרת, ולשלם מחיר כבד מאוד על ה'שמחה' הזאת
שהוא שמח עם עוגות הגבינה ובקבוקי השמפניה.

אז מה באמת משמח את האדם?

אני רוצה לספר לכם סיפור.

הזמנתי פעם לתפילת שחרית של שבת בבית כנסת שבו
נערכה עליה לתורה של נער בר מצווה, קרוב משפחה. בשבת
בבוקר יצאתי מהבית יותר מוקדם מהרגיל, עשיתי כברת
דרך והגעתי לבית הכנסת שהוא שבו מתפלל קרוב משפחתי
ש'מברמץ' את בנו - בית כנסת ליטאי קלאסי, שגרתי לחלוטין,

"הרמ"א אומר בסעיף הראשון של השולחן ערוך: "אל יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת ה'". זה הדבר הראשון שיהודי צריך לעבוד עליו.

"דע לך ש-99 אחוז מהאנשים עסוקים 99 אחוז מהזמן שלהם ב'מה יאמרו הבריות'", הוסיף האיש להטיף לי, ומיד תיקן את עצמו בקריצה: "האמת ש-100 אחוז מהאנשים עוסקים הזה, אבל אני בטוח שאתה חושב על עצמך שאתה לא כזה, לכן אני משאיר את זה על 99 אחוז, ונותן לך ליהנות מהמחשבה שאתה שייך לאחוז הבודד שמחוץ לסטטיסטיקה".

והאמת היא שפה טמון המפתח לשמחה, אדם שזוכה להתעלות מעל המקום הזה, של המחשבה איך אני נראה בעיני אחרים, ומה הם חושבים עלי, יכול לשמוח ויש לו הרבה פחות דאגות.

(מתוך מאמר נרחב בגליון 'לקראת שבת' סוכות)

הוא הסתכל עלי בתמהון ולא הבין, "מה זאת אומרת, בוודאי שאני בשר ודם".

"אז איך אתה מסוגל להמשיך הלאה בחיים כאילו לא קרה כלום? הרי כולם צחקו עליך, כל בית הכנסת מקצה לקצה, זה הדבר הכי לא נעים שיכול להיות בעולם, כשחזון נגש ומתבלבל בנוסח ולא מצליח לחזור לעצמו. נורא ואיום! איך אתה יכול לשמור על כזה שוויון נפש כאילו לא קרה כלום?".

האיש קם על הגליון, והתרתח מעט: "אה לא מתבייש???", הטיח בי, ואני נבהלתי מאוד, אבל אז ראיתי שחיוך קל מבצבץ בזוויות פיו והבנתי שהוא לא מתכוון באמת לבייש אותי...

"אתה הרי למדת אצל מרן הגראי"ל שטיינמן, הייתי דבוק בו במשך 40 שנה. כל כך הרבה זמן בילית במחיצתו ובכל זאת לא הפנמת את הדבר הכי בסיסי שהוא לימד אותנו?"

זמן רב חיפשתי תוכנית שתעניק לי את האפשרות לחזור על המסכתות שכבר למדתי ושיננתי מספר פעמים, כדי שלא תישכח ממני התורה ח"ו

הרב יעקב סירוטה שליט"א מחשובי תלמידי החכמים בעיר ביתר עלית מספר מדוע נרשם לתוכנית החדשה 'העמוד היומי' של 'דרשו'

מאת: אלעזר גולדברג

זמן רב חיפשתי תוכנית מעין זו שתעניק לי את האפשרות לחזור על המסכתות שכבר למדתי ושיננתי מספר פעמים, כדי שלא תישכח ממני התורה חס ושלום. שמחתי מאוד לראות שבקרוב מתחילה התוכנית החדשה, כי היא עונה על הצורך הנזכר - לשנן שוב את הש"ס כולו ובעיקר - ללמוד בהבנה, עם הראשונים והאחרונים היסודיים.

בשורת התוכנית של "עמוד יומי" במסגרת "דרשו" עושה לה כנפיים ברחבי הארץ והעולם וכמות הנרשמים מוכיחה על ההצלחה האדירה והצורך הגדול של תוכנית כזאת בקרב בני התורה, אברכים ובחורים, רבנים ואנשי עמל כאחד. ביקשנו לברר מהו הצורך הגדול והתועלת הברוכה של תוכנית זו ולשם כך הרמנו טלפון לאברך החשוב הרב יעקב סירוטה שליט"א מחשובי תלמידי החכמים בעיר ביתר עלית המעטירה ושמענו ממנו גדולות ונפלאות.

מה מביא אברך בר אוריין העוסק בתורה ימים ולילות להירשם לתוכנית "עמוד יומי"?

- באיזה זמן ביום אתה מתכוון ללמוד את העמוד היומי? הזמן הרצוי עבורי הוא בשעות הבוקר המוקדמות, אז האויר "טהור" ושקט וניתן ללמוד בנקל וללא טרדות. כמובן שאם יהיה צורך אשלים את הלימוד בשעות הצהריים - בין הסדרים. זמנים אלו מתאימים במיוחד לחזרה ושינון. כבוגר תוכניות "דרשו", אני יכול לומר בפה מלא: בארגון הקדוש הזה יש כל מה שצריך כדי לצמוח ולגדול בתורה ויראת שמים! כל הסגנונות, כל סוגי האנשים היראים בעם ישראל, יכולים למצוא לעצמם את התוכנית המתאימה במיוחד להם כדי שיוכלו לקנות ידיעה בתורה!

כאברך העוסק בתורה במשך כל היום, במסגרת כוללי בוקר ואחרי צהריים וכן בשעות הערב, אני מרגיש שנחוצה לי חזרה טובה על הש"ס. כבר השתתפתי בעבר בכמה מתוכניות "דרשו", בתוכם בתוכנית "קנין ש"ס" המבורכת ולאחר שסיימתי ללמוד את הש"ס הגיע הזמן בו צריך לחזור ולשנן שוב את הדברים, במתינות ובהבנה טובה.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

קידושין דף מ"ד

מדוע ביקש הגאון רבי שלמה היימן מאשתו לקנות פרחים לכלה?

יתומה

'לכי ותקני לה גם פרחים!' - ביקש ממנה רבי שלמה, והסביר: 'הרי לו אמא שלה היתה בחיים, והיא היתה מחתנת אותה, היא בודאי היתה קונה לה גם פרחים. אם כן, אפילו שדאגת לכל מחסורה, אבל חלילה שכלה יתומה תרגיש ביום חתונתה בחסרונה של אמה. היא צריכה להרגיש כמו כל חברותיה, בואי ונקנה לה פרחים שתרגיש טוב ותהיה כמו כולם.'

(דרשו - הרה"ג רבי ישראל ליוש שליט"א)

פעם אחת עמדו הגאון רבי שלמה היימן זצ"ל ורעייתו לצאת לחתונת אחת מהיתומות, שאף לה דאגה הרבנית לכל צרכי החתונה. בפתח הבית, לפני היציאה, שאל רבי שלמה את רעייתו, הרבנית: 'קנית לכלה פרחים?'. 'לא' - ענתה הרבנית - 'חשבת, שעד כדי כך אינני מחויבת, הרי ארגנתי לה ממש את כל מה שהיא צריכה, החל מביגוד ועד אחרון פרטי הנדוניה, עבור דרך רהיטים ושאר צרכי הבית' - הצטדקה הרבנית - 'מדוע הפרחים כה חשובים?' שאלה.

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

האוכל פרוסות לחם - האם צריך לחותכן מעט לפני ברכת המוציא?

שאם ירים את הפרוסה יתרומם עמה הלחם כולו, ובאופן זה הלחם נחשב לשלם, ומאידיך, אין צורך להשתהות לאחר הברכה, כיון שצריך רק לסיים את החיתוך של פרוסה זו. ואם מדובר בפרוסות דקות, או בלחמנייה קטנה, שלא חותכים אותן בשעת האכילה, אין צורך לחותכן לפני הברכה כלל. [שו"ע קסז, א, ומשנ"ב ד-ו, וביה"ל ד"ה וצריך]

משום כבוד הברכה, ראוי לברך 'המוציא' כאשר הלחם עדיין שלם, ואף אם מדובר בלחם שאינו שלם, ראוי לברך עליו כשהוא גדול ככל האפשר, ולכן אין לחותכו אלא לאחר הברכה. מאידיך, אם יחתוך את הלחם רק לאחר הברכה, עלול הדבר לגרום לשהייה ארוכה מדי בין הברכה לאכילה; ולכן, יש להתחיל בחיתוך הלחם לפני הברכה, אך יש להותיר את הפרוסה מחוברת במידה כזו

מדוע בשבת לא פורסים את הלחם לפני הברכה?

ואז לא יהיה הלחם שלם. ומנהג הקדמונים, אשר רבים נוהגים גם בימינו - לסמן בשבת וביום טוב חתך בעזרת הסכין, לפני הברכה, במקום בו יפרסו את הלחם לאחר מכן. ובדיעבד, אם חתך את הלחם כדרכו בימות החול, באופן שאם מרים את הפרוסה מתרומם עמה הלחם כולו, הרי זה נחשב לשלם. [שו"ע קסז, א, ומשנ"ב י-יא; בו"מ דרשו, 4]

כאמור, יש לחתוך מעט את הלחם לפני ברכת 'המוציא'. אולם, בשבת וביום טוב, בהם נדרשת שלמות הלחם לא רק משום כבוד הברכה, אלא גם לצורך קיום הדין של 'לחם משנה', המתקיים בשני לחמים שלמים, אין לחתוך כלל את הלחם לפני הברכה, מחשש שמא יחתוך את הלחם לעומק, והפרוסה תתנתק מהלחם לפני הברכה, או שבעת שיאחז בלחם תתנתק הפרוסה מאליה,

האם יש ענין הלכתי בחלה הענקית (קוליטש) המוגשת בסעודות גדולות?

פרוסה גדולה במידה כזו שיוכל לחלק ממנה לכולם; ויש אומרים שצריך לחלק ממנה כזית לכל אחד. ומטעם זה, בסעודות מרובות משתתפים, אם אחד מוציא את כולם בברכה (ראה תקציר לאתמול), יברך על לחם גדול במיוחד, כדי שיוכל לחלק לכולם כזית מהחלק שיפרוס ממנו לאחר המוציא. [שו"ע קסז, א, ומשנ"ב יב-טו; בו"מ דרשו, 7 ו-9]

הפורס לחם לאכילה, לא יפרוס פחות מ'כזית', כדי שלא יראה כקמצן, ולא יותר מ'כביצה', כדי שלא יראה כזוללן. אולם, בשבת מותר לפרוס פרוסה גדולה מכביצה, כיון שאין הדבר נראה כזוללנות, אלא כחיוב המצוה של סעודת שבת, שהרי בימות החול אין דרכו לפרוס פרוסה כה גדולה. ואם מוציא אחרים ידי חובתם בברכת 'המוציא' - צריך לפרוס

* אין לדבר בין נטילת ידים לסעודה אפילו מילה אחת, ואף שלא להשתהות. ובדיעבד, אף אם הפסיק בדיבור, כל עוד לא הסיח דעתו משמירת טהרת ידיו, אינו צריך ליטול שנית; ויש אומרים, שאם הפסיק בדיבור, צריך ליטול שנית.

* כאמור, אין להשתהות בין נטילת ידים לסעודה, ולכתחילה אין להשתהות כלל, ואף כששוהים לצורך כלשהו - יש להקפיד שלא לשהות יותר מכדי הילוך עשרים ושתיים אמה בין הניגוב לסעודה.

* לדעת השולחן ערוך, יש לפרוס את הלחם לברכת המוציא בחלק הקשה שבלחם; ולדעת הרמ"א יש להטות את הלחם על צדו ולפורסו לכל רחבו, באופן שיחתך הן בחלקו העליון והן בחלקו התחתון.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר להמתין זמן ממושך ל'נביא' הכתוב על גבי קלף?

ויש אומרים שהציבור רשאים למחול, ובמקום שנוהגים להקפיד על הקריאה מתוך קלף בודאי הציבור מוחלים, ולכן מותר להמתין אף זמן רב.

[בו"מ דרשו קמד, 2]

בבתי כנסת רבים קוראים את ההפטרה מתוך ספרי נביאים הכתובים על גבי קלף. ובית כנסת שאין בו ספרי קלף, ומביאים אותם תמיד מבית כנסת אחר, ואירע שהוצרכו להמתין עד שסיימו באותו בית כנסת את קריאת ההפטרה - יש אומרים שאם מדובר בזמן ממושך אין להמתין, ואף אין הציבור רשאים למחול על כך.

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666